

Sano se KUTSU

Oikaraisen kylälehti 1/2015

**Tämä lehti on kutsu kaikille kyläläisille
keskiviikkona 2.12.2015 klo 18.00
kyläsuunnitelman päätöstilaisuuteen
Oikaraisen koululle.
TERVETULOA !**

Sisältö:

- Etukansi: Tapani Ylianttila laskiaisriehan valmisteluissa, kuva Eero Sirkka
2. Laskiaisriehaa Jokkapirtillä
 3. Puheenjohtajan palsta
 4. Oppilasasuntolaelämää 1956 - 1967
 5. Koulu
 8. Marjetantori, teemana uitto
 12. Hyvä elämä Oikaraisessa
 13. Yhteystietoja ja seuratoimintaa
 14. Tulevia tapahtumia
 15. Retkiä tuntureille, Levi ja Riisitunturi
 16. Liikuntaryhmät kokoontuvat (koululla)
- Lehden taitto: Eero Sirkka
Lehden julkaisija: Oikaraisen kyläyhdistys ry
Lehden paino: Pohjolan painotuote, Rovaniemi

**Tervetuloa taas laskiaissunnuntaina klo 13
Jokkapirtille! Kuvat 15.2.2015 tapahtumasta.**

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

HYVÄT KYLÄLÄISET!

Lähes vuosi Oikaraisen Kyläyhdistyksen puheenjohtajana on mennyt nopeasti. Vuoden 2015 aikana on tapahtunut paljon. Kaupungin säästökuuri ja keskittäminen ovat kohdistuneet kylän vähäisiin palveluihin rajusti.

Keväällä saimme tiedon kirjaston toiminnan lakkauttamisesta. Kirjastotoimen vs.johtaja Salla Erho piti kylällä tiedotustilaisuuden kirjastopalvelujen jatkosta. Saimme kuulla, että kirjaston toiminta lakkaa vähäisen käytön vuoksi. Tilalle tulee kirjastoauto, jonka käyntejä ja palveluaikaa lisätään. Lasten ja nuorten kirjoja jätettiin päiväkodin ja koulun käyttöön. Kirjoja luvattiin jäävän myös aikuisten käyttöön, mikäli kyläyhdistys pitäisi huolta mahdollisuuksista lainata kirjoja. Kyläyhdistys oli halukas ottamaan jätettävät kirjat huolehtiakseen, mutta kirjaston tyhjennyksen yhteydessä kaikki kirjat vietiin pois.

Kesäkuussa saimme sitten lukea lehdistä, että kylämme koulu oli päätetty lakkauttaa 2016 syksystä, jolloin koulumme olisi toiminnassa enää kuluvan lukuvuoden. Tieto oli järkytys, koska mitään ennakkotietoa tai asianosaisten kuulemista ei asiassa ollut järjestetty. Kylälle on muuttanut useita lapsiperheitä, joiden yhtenä muuttomotiivina on ollut pieni, toimiva kyläkoulu. Aktiiviset vanhemmat ja kyläyhdistys järjestivät syyskuun lopulla keskustelutilaisuuden, johon oli kutsuttu koulutoimen ja päivähoidon vastuullisia virkamiehiä ja luottamushenkilöitä. Tilaisuudessa oli läsnä virkamiesten lisäksi 6 valtuutettua eri puolueista ja noin 60 kyläläistä. Keskustelu oli vilkasta ja saimme kerrottua heille, kuinka tärkeä koulu kylällemme on. Tällä hetkellä on toivoa, että koulun lakkauttuspäätös siirtyisi ja ensin tehtäisiin kouluverkkoselvitys ja sen perusteella päätettäisiin koulujen lakkauttamisesta.

Kemilän korjaustyö vapaaehtoisvoimin jatkuu edelleen. Uudet lattiat kamariin ja keittiöön on asennettu ja maalattu. Uudet keittiökalusteet on ostettu, mutta ei vielä asennettu paikoilleen. Tilat täytyy myös perusteellisesti siivota, joten talkootyötä tarvitaan edelleen. Toivottavasti keväällä saamme tilat kuntoon ja Kemilän pirtin ensi kesäksi käyttöön.

Kyläyhdistys haki kaupungilta kylien kehittämisrahaa virtu-palvelupisteen saamiseksi kylälle. Virtu on internetin kautta toimiva palveluportaali, joka tarjoaa sähköisiä palveluita hyvinvoinnin tueksi. Palvelumuotoina käytetään mm. erilaisia laskureita, kysymys- ja vastauspalvelua, kuvapuheluita sekä mahdollisuutta tallettaa ja välittää tietoturvallisesti omia tietoja ja asiakirjoja. Palvelupiste oli tarkoitus sijoittaa kirjastoon, mutta koska meillä ei enää ole käytössä kirjastoa ja muidenkin koululla olevien tilojen käyttö on epävarmaa, saamme käyttöömmme ns. reppumallin, joka on siirrettävissä paikasta toiseen. Laitteiston käyttöön tulemme saamaan koulutusta, laitteistoa voivat käyttää sekä eri yhdistykset että yksittäiset henkilöt.

Kyläyhdistyksen hallitus on kokoontunut noin kerran kuukaudessa, kokoukset ovat avoimia ja on toivottavaa, että myös muut kuin valitut henkilöt osallistuvat kokouksiin. Monenlaista toimintaa on ollut vuoden aikana ja kiitos siitä kuuluu aktiivisille, uusille ja vanhoille kyläläisille.

Hyvää loppuvuotta ja tervetuloa mukaan toimintaan oman kylän kehittämiseksi!

Sinikka Suorsa

OPPILASASUNTOLAEELÄMÄÄ 1956-1967

Asuntolan lapsia 1950-luvulla.

Laajan kylämme koululaisten koulumatka kylän kaukaisimmilta reunoilta helpottui vuonna 1956, kun kunta rakensi koulun yhteyteen oppilasasuntolan. Kunnan joissakin kylissä oli jo oppilasasuntola toiminnassa, ja niin Oikaraisellekin saatiin Narkauksen koulussa aiemmin asuntolan hoitajana toiminut Saima Uusitalo.

Saima oli Ylivieskasta lähtöisin, siellä oppikoulun käynyt ja Kemijärven seminaarista valmistunut asuntolanhoitaja. 20-vuotias neitonen astui 36-päisen oppilasjoukon hoitajaksi luottavaisin mielin. Hoitajan apuna oli 1-2 apulaista, tilanteen mukaan. Asuntolan ylläpito oli täysipäiväistä: herätys, aamupesu, aamuruoka, lounas, tee, päivällinen ja iltateet. Läksyt tehtiin valvovan silmän alla ja säännöllinen nukkumaanmeno-aika oli iltapesujen

Näkymä Kemijoelle koulun takaa

*Asuntolanhoitaja
Saima Ranta 1952*

jälkeen. Asuntolassa asuneet oppilaat saivat myös päivittäisen kouluruuan asuntolan keittiöstä. Varsinaisille koulun muille oppilaille valmistettiin ruoka eri keittiössä, ja se kannettiin luokkiin.

Asuntolan pyykkihuolto oli ulkopuolisen hoidossa, ja se helpotti henkilökunnan työtä. Asukkaita vuosien varrella oli asuntolassa vaihtelevasti, riippuen kelirikosta, jolloin kulku loppui lossilla. Silloin joen takana asuvat oppilaat otettiin asuntolaan sisälle.

Saima, joka oli tällä välillä löytänyt kylältä elämänkumppanin, Johannes Ranta nimisen nuorukaisen, kertoili, että moni asuntolan asukkaista piti myös koti-ikävää. Usein piti keksiä ajankulua, marjaretkiä, ja muuta luontoon liittyvää harrastelua. Silloin oli vaatimatonta esimerkiksi urheiluvälineitten valikoima: vain sukset joillakin, kaikilla ei niitäkään. Osasi Saima käsitellä muutenkin lapsia, eräskin tyttö, joka sisarustensa kanssa oli monena vuonna asuntolassa viikottain, muisteli, että ”se pullan tuoksu, joka tuli koulupäivän

Petivaatteiden tuuletusta

päättyttyä vastaan asuntolassa, se oli niin ihanaa! Saimasta on niin hyvät muistot jäänyt, että vieläkin tekee mieli rutistaa, kun häntä tapaa”.

Aika kulki eteenpäin, rakennettiin teitä ja uudet sukupolvet kulkivat liikekeskuksissa työssä, nuoriso lähti opiskelemaan. Voimalaitoksen valmistumisen myötä rakennettiin autotie kylän perukoille, samoin toiselle laidalle kylää valmistui autotie. Lapsiluku vähentyi ja asuntolan tarve hiipui. Kunta järjesti koulukuljetuksen yli viiden kilometrin päässä oleville oppilaille, ja niinpä asuntola suljettiin lopullisesti v. 1967. Saima Rannan työura jatkui vielä sijaisuuksina mm. erityiskoulujen palveluksina, ja eläke aika alkoi 1992.

Teksti: Enni Yliraudanjoki. Kuvat Saima Rannan albumista kuvasi Eero Sirkka

Lätynpaistoa asuntolassa

KOULU

Koululaiset hirvimetsällä ...

Lauantaina. 10.10 klo 8.00 aamulla menimme Eräharjulle, Oikaraisen erä- ja Kalamiesten metsästysmajalle Siellä söimme aamupalaa ja kuuntelimme, kun Jorma Konttaniemi ja Urpo Kainulainen kertoivat meille metsästysharrastuksesta ja metsästyspäivän kulusta. Sen jälkeen Jorma Konttaniemi näytti meille lihan käsittelyhuoneen ja kertoi meille miten käsitellä lihaa.

Sen jälkeen menimme autokyydillä Ari Karvon puusepäntiikkeen pihaan. Siellä odotimme, että ajomiehet pääsisivät

meidän näkökentästä pois.

Sitten lähdimme ajoon Jorman johdolla. Kävelimme noin 200 metriä jokea kohti, kunnes käännyimme pienelle metsätielle. Sitten Jorma sanoi, että nyt saatte pitää ääntä. Saimme ottaa keppejä maasta ja hakata niitä yhteen hirvien ajamiseksi. Näimme ja kuulimme kun ajomiehet menivät noin 100 metriä edessä päin toisella puolella notkelmaa.

Lopulta pääsimme ajo- ja asemiesten luo. Tällä kertaa emme

saaneet hirveä.

Matkalla näimme myös komean ukkometsän. Ihailimme sitä vanhempien metsästäjien kanssa. Lopuksi kävelimme nuotio paikalle metsään. Istuimme tulilla, rupattelimme ja söimme herkullisia lohivoileipiä kahvin kanssa. Kotiin lähtiessämme saimme vielä lahjaksi taskulampun.

Teksti ja kuvat: Iida, Lauri, Maria ja Samuel

Kuvia Koivulan tilalta

Navetassa

Kävimme koko koulun kanssa Koivuloiden tilalla. Ensimmäisenä meitä tuli vastaan ihana niminen koira. Sitten meidän piti suojautua bakteereilta suojatossuilla ja suojamyssyillä. Kävelimme navettaan ja näimme saman tien vasikoita. Silitimme hetken aikaa niitä ja sitten jatkoimme matkaan.

Meidän täytyi ottaa puhelimella kuvia navetasta ja sen asukeista. Kun silitimme lemmiä ne nuolivat meitä. Kävelimme toiseen päähän navettaa. Meidän piti ottaa kuva maitotankista. Kun olimme ottaneet sen, lähdimme navetasta ja riisuimme suojavarusteet. Sen jälkeen menimme possujen luokse. Otimme myös kuvia possuista. Lopuksi saimme kaakaot, jotka Valio oli meille tarjonnut. Saimme myös magneetit muistoksi siitä, että kävimme Koivuloiden tilalla. Sitten kapusimme bussiin ja lähdimme kohti koulua.

Teksti ja kuvat: Hanna, Martta, Saara, Jenni ja Eerika

ROVANIEMEN KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tiedoksi Oikaraisen koulun lakkauttamisasiä koskien 5.11.2015

Koulutuslautakunnan 18.6.2015 talousarviokäsittelyn yhteydessä tekemä päätös Oikaraisen koulun lakkauttamisesta ei noudattanut valtuustolta saatua tehtävänantoa eikä kaupungin strategiaa. Lisäksi menettelytapa ei ollut hyvän hallinnon mukainen. Kokouksessaan 28.10.2015 budjetin yksityiskohtaisen käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus yksimielisesti kyseenalaisti koulutuslautakunnan päätöksen vaatien uutta palveluverkkotarkastelua, jossa myös Oikaraisen koulu on mukana.

Kaupunginvaltuusto oli jo aiemmin edellyttänyt kouluverkkoselvitystä, jota lautakunta ei koskaan esittänyt valtuustolle eikä se ollut kuntalaisten käytettävissä. Kuntaliiton ohjeet kouluverkon muutoksista (www.kunnat.net) sisältävät keskeiset hallintolain säännökset selvittämismahdollisuudesta sekä vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Nämä jätettiin tekemättä. Haluamme saattaa tämän menettelytavan kaupunginvaltuuston jäsenten tietoon. Kuntaliiton ohjeiden mukaan hallintolain säännöstä vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta ei voida jättää huomiotta.

Kaupunki väittää strategiassaan olevansa kylien kaupunki ja kiinnittävänsä erityistä huomiota kuntalaisten osallisuuteen. Kuitenkin kyliksi katsotaan vain palvelukylät, sillä muiden kylien lähipalveluita ajetaan alas. Erityisesti keskustan alueeseen liitettyjä suurehkoja kehyskyliä kurjistetaan. Tässä kaupunki sahaa mielestämme elinvoimaista oksaansa, sillä kehyskylät tarjoavat kaupungille vetovoimatekijän, jollaista vain harvoilla kaupungeilla on tarjota elämänlaatua arvostaville nykyihmisille. Kehyskylät ovat luonnon, rauhan ja edullisten luontoharrastusten ympäröimiä, omistusasumisen kustannukset niissä ovat kohtuulliset ja kaupungin työpaikat järkevällä etäisyydellä. Kehyskyläasukkaat tarvitsevat kuitenkin lähipalvelut: päivähoito, esikoulu, alakoulu, harrastetilat kyläläisten omaehtoiselle

toiminnalle, kirjastopalvelut ja nuorten kohtaamistilat. Erityisemmät palvelut voidaan hakea kaupungin keskustasta.

Rovaniemen kaupungin strategian timantti - Kuntalaisten osallisuus - sivuutettiin koulun lakkauttamista koskevan päätöksen teossa täysin. Päätös tuli kylälle täytenä yllätyksenä ja oli vastoin kaikkia aiempia asiaa koskevia keskusteluja. Tästä hämmentyneenä me vanhemmat ja kyläyhdistys kutsuimme päättäjiä ja virkamiehiä 29.9.2015 koulullemme. Tilaisuudessa sivistysjohtaja Antti Lassila kertoi suusanallisesti päätöksen perusteita, mm. että opetuksen laatua ei lasketa ryhmäkokoja kasvattamalla. Vasta tilaisuuden jälkeen saimme erillisestä pyynnöstä käyttöömmme materiaalin, jonka perusteella koulutuslautakunta on mielestämme virheellistä menettelytapaa käyttäen tehnyt lakkauttamispäätöksen.

Materiaalista käy ilmi, että Oikaraisen koulun opettajavirka siirrettäisiin eri kouluun kuin koululaiset. Tämä tarkoittaa oppilasryhmien kiistatonta kasvattamista Koskenkylässä ilman opetuksellista lisäresursointia ja huomioimatta lisääntyvää ahtautta. Samassa yhteydessä oletetaan erityisopetuksen tarpeen vähenevän, kun luokkakoko kasvaa. Tämä suorastaan pelottaa koululaisten vanhempia. Toinen pelottava asia materiaalissa on koulukuljetuskustannusten ennakoitu pienuus. Tunneimme kylämme, se on joen ja järven halkoma. Laskelman perusteella vaikuttaa siltä, että koululaisia aiotaan kierrättää pitkin poikin kylää ja näin autossa istuttava aika paisuu lain sallimaan maksimiin. Autossa istuminen ei edistä lasten oppimista tai hyvinvointia ja on vastoin kestävä kehityksen periaatteita, johon kaupunki myös on sitoutunut. Kolmas ihmeellinen asia on, että selvityksen laskelmissa ei huomioida Koskenkylässä saamiemme tietojen mukaan jo vuoden vaihteessa aloitettavan remontin kustannuksia. (Remontin alkamisella ainakin perustellaan Koskenkylän päivähoiton kiireellistä lopettamista vuoden vaihteessa.) Meille on kerrottu, että remontin kustannusarviolaskenta on edelleen kesken. Näin ollen on mahdotonta, että koulutuslautakunnalla olisi ollut oikeita kustannussäästöjä tiedossaan kesäkuisen päätöksenteon yhteydessä. Oppilasmääräkään ei ole materiaalissa ajan tasalla vaan on todellisuudessa laskelmissa ilmoitettua suurempi (33). Esikoululaiset ovat osa koulun yhteisöä ja heidät laskelma sivuuttaa. (jatkuu)

Koulu merkitsee myös rakennusta. Oikaraisen koulu toimii kylämme ainoana monitoimitilana. Kaupunki on koulun tiloissa tapahtuvia lähipalveluja jo aiemmin karsinut. Kyläläisten omat toiminnat koulun tiloissa eivät kuitenkaan ole kuolleet, vaan lisääntyneet. Koululla kokoontuu yhdistyksiä, aikuisten, ikäihmisten ja lasten liikuntakerhoja, harrastekerhoja ja kansalaisopiston ryhmiä. Kyläyhdistys kokoontuu tiloissa ja siellä järjestämme tapaamiset, tilaisuudet ja juhlat. Koulun sijainti laajassa kylässä on erinomainen. Oikaraisen koulu on kaupungille edullinen monitoimitila. On väärin, että sen kustannukset lasketaan pelkästään opetussektorin kustannuksiksi. Ne ovat mitä suurimmassa määrin kyläläisten osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kokonaisuhyvinvoinnin kustannuksia.

Ennakkotieto, joka kaupunginhallituksen päätöksistä 28.10.2015 on julkistettu, oli toivoa herättävä. Mikäli se tarkoittaa perusteellisemmän ja monipuolisemmän selvityksen tekemistä päätöksenteon pohjaksi, olemme kaupunginhallituksen päätökseen erittäin tyytyväisiä. Valtuuston on mahdollista ottaa aktiivinen rooli ja edellyttää, että kouluverkkoselvitykseen sisällytetään koulujen merkityksen laaja-alainen ja eri hallintokunnat sekä toimijat huomioiva tarkastelu. Kustannuksia tulee tarkastella ylisektoriaalisesti ja niiden hyvinvointivaikutukset huomioiden. Samassa yhteydessä voidaan hyödyntää ajankohtaista tutkimusta ja kokemusta pedagogiikasta sekä laaja-alaisesti kouluikäisten terveyttä ja hyvinvointia tukevista ratkaisuista opetuksen kehittämiseksi ja laadun turvaamiseksi. Tähän keskusteluun haluamme osallistua hallintolain ja kaupungin strategian mukaisesti.

Oikaraisen kyläyhdistys. Oikaraisen esikoululaisten ja koululaisten vanhempia.

Aiheesta lisää sivuilla 12-13.

MARJETAN TORI 2015

Marjetantorin avasi kyläyhdistyksen puheenjohtaja Sinikka Suorsa. (yllä)

Toripäivä ehkä parhaimmillaan: juoksukilpailut - maalissa otettiin vastaan juoksijoita (yllä oikealla) - mitalit ihasteltavina. (kuvat oikealla ja alla)

Sarianna Suorsa esitteli esikoisteoksensa. (alla) Koulun entiset oppilaat kertoivat luokkakokouksestaan (alla oikealla).

Seuraavat kolme sivua esittelevät kuvina ja teksteinä Marjetan torin tämän vuoden teemaa: Kemijoen uittoa.

KEMIJOEN UITTO

Kiintouitto eli lauttaus

Norjalaisen Olsenin suursavottakauden käynnistyttyä 1870 –luvulla Rovaniemen alueella, lisääntyivät hakkuiden määrät jyrkästi. Suurimmat savotta-alueet sijaitsivat viiden peninkulman päässä itään ja pohjoiseen Rovaniemen kirkolta Raudan- ja Kemijoen alueilla. ”Olsenin savottojen” hyvät palkat ja töitten riittävyys toivat alueelle kauhean paljon hevosia ja miehiä metsätöihin. Kemin Karihaaraan oli valmistunut vuonna 1874 suuri norjalaisten omistama kuusiteräinen höyrystys, jonne ”Olsenin savotan” tukit uitettiin kiintouittoon lauttaamalla.

Tuona vuonna (1874) tehtiin myös Kemijoen ensimmäinen lauttaussääntö. Mutta jo aiemmin, eli vuonna 1868 oli lauttauksesta säädetty, että kaikki jokea myötävirtaan kuljetettavat puut oli sidottava lautoiksi Oikaraisen tilan kohdalla. Näin voidaan katsoa Oikaraisen tuleva suuri vastuupaikka (myöhemmin Kemiläksi kutsuttu) tulleen jo tuolloin sijainniltaan ensi kerran määrätetyksi.

Olsenin tulo näkyi myös Rovaniemen kirkonkylässä. Hän osti Konttisen metsäkonttoripaikaksi, johon rakennutti kaksi suurta rapattua taloa. Hänen toimestaan tehtiin paikkakunnalle ensimmäinen puukatteinen jalkakäytävä, jollaisia oli myöhemmin kirkonkylässä lukuisia määriä. Kauppaelämä vilkastui työntekijöiden saadessa hyviä ansioita. Tätä Olsenin ”kulta-aikaa” kesti vain muutaman vuoden ajan.

Irtouitto

Uitettavien tukkimäärien kasvaessa 1800 –luvun lopulla siirryttiin kiintouitosta vähitellen irtouittoon. Vuonna 1893 perustettu Kemi Oy alkoi vastaamaan uitosta Kemijoen alueella, sen ollessa ylivoimaisesti suurin sahatavaran käyttäjä. Jo ennen tätä oli harjoitettu yhteisuittoa eri puutavara-yhtiöiden kesken.

Vuonna 1894 yhteisuitoalue jaettiin viiteen piiriin, joista toinen piiri käsitti jokiosan

Juujärveltä Oikaraiselle pituudeltaan 82 km. Kolmas piiri oli jokiosa Oikaraiselta Tervolan Lumpukseen pituudeltaan 93 km. Oikarainen kuului sekä toiseen että kolmanteen piiriin. Vuonna 1901 perustettiin Kemijoen Uittoyhdistys vastaamaan uitosta, jota se tekikin 90 vuotta aina vuoteen 1991 uiton lopettamiseen saakka.

Rymyuitto (päätyi v. 1905)

Irtouiton alkuaikoina uittaminen tapahtui nk. rymylaskuna siten, että alkukesästä kukin uittaja vyörytti puunsa virtaan. Kun viimeisetkin tukit olivat jokuuomassa, lähti jopa 400 – 600 päinen ”häntäroikka” uitonperän ajoon. Parhaina vuosina laskettiin virtaan yli miljoona tukkipuuta. Työtä piisasikin. Puut tarttuivat koskissa kalliioihin ja kiviin muodostaen hirvittäviä ruuhkia tai ajautuivat matalille tulvaniityille ja tarttuivat rantoihin. Uittolaitteita tuohon aikaan ei juurikaan ollut muita kuin tarpeen vaatimat vastuupuomit. Suurimmat niistä sijaitsivat Juujärvellä, Oikaraisella ja Tervolan Lumpuksella.

Kun häntäporukka tuli Oikaraisen kylään, oli rauha asukkailta poissa. Uittomiesten joukossa oli myös sangen ”villiveristä” väkeä. Uittojätkätkät täyttivät rannat ja kylänraitit. Kylän väki oli rantatörmillä katselemassa tätä menoa ja meininkiä. Kun viimein mekastus, huudot ja työn äänet loittonivat ja satapäinen häntäroikka sohoineen, lippuineen, kokkineen ja kampeineen oli etäännytynyt Nuottisaaren taakse, palasi suvinen tyyni rauha Oikaraisenniemelle.

Noihin aikoihin, vuonna 1902 kesä oli lähes ennen näkemättömän runsasvetinen. Kovan virran painamana vastuupuomit joutuivat mitä lujimpaan koetukseen. Eikä siitä havereitta selvittykään. Oikaraisella vastuulaitteet pettivät: Rautalenkit katkesivat kuin olisivat olleet sitomavitsoja ja suuret puomipuut antoivat periksi taittuen ja päästäten valtaisan tukki-suman valtoimenaan virran vietäväksi. Syntyi hätä siitä, että tämä suma rikkoisi myös Tervolan Lumpuksen vastuun ja puut ryöstäytyisivät aina merelle saakka. Sieltä niiden kokoaminen olisi ollut lähes

mahdotonta. Näin ei onneksi kuitenkaan käynyt. Vahingosta viisastuneina seuraavana vuonna Oikaraisen vastuuta vahvistettiin rakentamalla kahdet lujat kivi-arkkukiinnikkeet.

Uittopäällikkö Sandberg rakennutti Oikaraisen vastuulta veneiden ym. kuljetustien Aholan talon kohdalta Jokkarannan Ojalan torpan kohdalle Oikaraisenniemeen. Ohitustie tuli tarpeelliseksi, koska liikkuminen veneellä vastuualueen läpi oli lähes mahdotonta.

1920 –luvulla Oikaraisen vastuu siirrettiin Kemilästä Nuottisaaren alapään kohdalle saaren länsi/etelä puolelle. Uudelle vastuulle rakennettiin myös jonkinmoinen rakennus.

Uitonpirtit

Oikaraisen vastuulle Kemilään rakennettiin Kemi Oy:n toimesta aivan 1900 –luvun alussa (1900 – 1904) uitonpirtti. Vuonna 1905 se siirtyi juuri perustetun Kemijoen Uittoyhdistyksen hallintaan. Pirtti oli yksi ensimmäisistä Kemijoen uiton historiassa.

Pirtti oli varsin kookas hirsinen lamasalvosrakennus, joka oli

pystytetty suurien nurkkakivien varaan. Se oli maalattu paikallisesta rakennustavasta poiketen valkoiseksi ja pärekatto punaiseksi. Mainitaan uitonpirtin hirsien olleen peräisin aiemmin lopetetun Hakoköngkään sahan jostakin rakennuksesta. Pirttirakennus oli koottu pääty Kemi-joelle päin ja siten, että konttorin ja keittiön muodostama ”teräväpää” oli joen puolella. Talossa oli kuisti, josta johtivat ovet keittiöön ja pirttiin. Pirtin puoleisessa päädyssä oli vielä aittarakennus uiton tarvekaluja varten. Tulisijana oli avotakka eli piisi ja vuoteina kiersivät pirtin seinustoja kahdessa tassa olevat makuulavat, peskat eli ritsit, joista ylempi oli liki katonharjaa. Lavoihin sopi kymmeniä tukkijätkiä viettämään

yönsä.

Merkillepantavaa oli, että Kemilän pirtille rakennettiin puhelin-yhteys Rovaniemeltä ja Oikaraiselta edelleen kahdeksaan muuhun Rovaniemen ja Kemi-järven välin pirtteihin niinkin varhain kuin vuosina 1904 – 1905. Yhteys tarvittiin, koska viestin kuljettaminen polkupyörälähetin suorittamana oli liian hidasta. Vanha pirtti poltettiin kylän mukana sodan loppuhetkillä myöhäissyksyllä 1944.

Nykyinen uitonpirtti on rakennettu vuonna 1946 entisen pirtin paikalle. Uittopirtin mallipiirustukset on laatinut Olavi Maatela, joiden piirustusten pohjalta Kemiläkin on tehty.

Kemilän lisäksi rakennukset olivat Tervakarilla, Tikkasella, Olkkajärvellä ja Jyrhämäjärvellä sekä jonkinlainen kömmätti Nuottisuvannolla.

Kemilän pirtin ”isäntinä” eli työjohtajina toimivat ajasta ennen sotaa aina uiton päättymiseen saakka mm. seuraavat henkilöt: Arvid Tapio, Aukusti Koivula, Ilmari Niemelä, Matti Oikarainen, Lauri Kuvaja ja Esko Meltaus.

Historiapalat koonnut Sauli Hyvönen. Uitonäyttelyn koululle kokosivat Päivi Kuvaja, Marjo ja Pentti Kaihua sekä Enni Yliraudanjoki. Kuvat näyttelystä Eero Sirkka.

HYVÄ ELÄMÄ OIKARAISESSA

Hyvä elämä Oikaraisessa on osa eri alojen ammattikorkeaa ja yliopisto-opiskelijoiden oppinäyte tehtävää Hyvä elämä kylissä. Tehtävään liittyi kilpailu kuuden Kemijokivarren kylän palvelumuotoilun paremmuudesta. Kilpailun rahoitti Kemijoki oy. Jokaisella kylällä oli oma opiskelijaryhmä, jonka tehtävänä oli tunnistaa hyvän elämän edellytyksiä kylällä yhdessä kylän asukkaiden kanssa. Yhdessä tuli päättää, millaista palvelua lähdetään suunnittelemaan sekä muotoilla palvelulle palvelukonsepti.

Opiskelijoiden ja kyläläisten yhteistyön tuloksena perimmäiseksi ongelmaksi todettiin: ”Muutama vuosi sitten rakennettu silta yhdistää kylän osia jo fyysi-

Kuvia Oikaraisen "hyvästä elämästä"

Kuvassa oikealla lapset liikkumassa koululla 12.11. illalla. Ryhmiin mahtuu vielä lapsia niin kouluikäisten kuin nuorempienkin ryhmään. Ryhmien kokoontumisajat ja vetäjien tiedot lehden takakannessa.

Ajatuksena on, että "hyvä elämä" syntyy niin liikkumisesta kuin yhdessä olostakin ja mukana on myös aikuinen edellä sanotulla teemalla.

Kuva ja teksti: Eero Sirkka

sesti, mutta **henkinen yhteys** hakee vielä muotoaan. Aktiivisten kyläläisten joukko on jäänyt pieneksi ja luottamusta kyläläisten välillä tulisi vahvistaa yhteistoiminnan lisäämiseksi.”

Ongelman ratkaisua työstettiin edelleen yhdessä ja tulokseksi muotoutui MEÄN RATKAISU: ”Helpokäyttöinen sovellus tabletille, älypuhelimelle ja tietokoneelle, jolla on vaivatonta pyytää ja tarjota apua arjen tilanteisiin. Vaikka sovellus ratkaisee arjen käytännön pulmia, yhdistää se kyläläisiä uudella tavalla ja lisää näin yhteistyötä.”

Kilpailussa Oikaraisen kylän opiskelijaryhmä sijoittui toiseksi.

Teksti: Sinikka Suorsa

Yritetään rakentaa "henkistä yhteyttä" kaupungin suuntaan:

Kuva vasemmalla: Lapsia ja kyläläisiä esittämässä käsitystään Oikaraisen koulun lakkauttamisesta Rovaniemen kaupungille (5.11. valtuustosalin lämpiössä). Kannanotto on myös tässä lehdessä sivuilla 6-7.

Kuva Ari Ropponen, teksti Eero Sirkka

Tilanteen kehittyminen sittemmin, ks. seuraava sivu.

JK 1. Valtuustolle osoitetun kirjelmän jälkeen on saatu suusanallista tietoa, että Koskenkylän remontin kustannusarvio on 100 000 eli sama summa, jonka liikelaitos ilmoittaa käyttävänsä vuosittain Oikaraisen koulun ylläpitoon. Koulun lakkautussäästöksi on laskettu myös muualle siirtyvien opettajien palkkakulut (100 000), piha-alueen auraus, Oikaraisen kyläkoulun osuus lisenssimaksuista, ruuan toimituskulut (päiväkodille ruoka on edelleen toimitettava). Kaikki nämä ovat kustannuspaikkasiirtoja - eivät säästöjä. Koululaiskuljetusten lisäkustannus taasen on laskettu 21 oppilaalle, vaikka koulusta olisi siirtymässä 32 oppilasta.

JK 2. Kaupunginvaltuuston oheismateriaalin mukaan Rovaniemen alakouluikäisten lasten määrä kasvaa tasaisesti vuoteen 2030 mennessä jopa 400 oppilaalla.

Teksti: Liisa Hokkanen

YHTEYSTIETOJA

Oikaraisen kyläyhdistys

Puheenjohtaja: Sinikka Suorsa
040 5116327
sihteeri Marjo Puhakka, **Pajuojantie 16**
97610 Oikarainen

Hallitus kokoontuu joka kuukauden kolmas keskiviikko klo 18 nuorisotilassa. Kaikki kyläläiset ovat tervetulleita kokouksiin.

Liittyminen kyläyhdistyksen jäseneksi: täytä jäsenhakemus (alla) ja toimita sihteerille (osoite yllä)

Käytämme asioiden tiedottamisessa myös sähköpostia. Merkitse siis sähköposti-osoitteesi lomakkeeseen, jotta saat ajan-kohtaisen tiedon nopeasti. Lisäksi tietoa löytyy kylän internet-sivulta, jonka osoite on lehden takakannessa.

Jäsenmaksut (2015): 5 € henkilöltä tai 20 € perheeltä. Yritysjäsen 100 €. Jäsenmaksut maksetaan tilille FI11 5644 1850 0164 93 tai esim. Marjetantori -tapahtuman aikana.

Leikkaa _____

Jäsenhakemus Oikaraisen kyläyhdistyksen jäsenyyttä voivat hakea kylässä vakituisesti tai vapaa-aikanaan asuvat henkilöt. Perheenjäsenet voivat liittyä samalla, tiedot kääntöpuolelle.

Haluan liittyä Oikaraisen Kyläyhdistys ry:n jäseneksi, paikka ja aika: _____

Hakijan nimi: _____ ja omakätinen allekirjoitus _____

Jakeluosoite: _____

Postinumero ja -toimipaikka: _____

Puh: _____

Sähköpostiosoite _____

TULEVIA TAPAHTUMIA

Kokouksia

Kyläyhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous koululla 24.1.2016 klo 15.00 alkaen.

Lopullinen päätöskokous kyläsuunnitelman osalta: ke 2.12.2015 klo 18, koululla.

Muita tapahtumia

Joulumyyjäiset koululla 13.12. klo 10-15. Pöytävaraukset: Enni 0500974695.

Kauneimmat Joululaulut Somoosen kirkolla 16.12. klo 18 ja koululla 20.12. klo 15.

Laskiaissunnuntaita vietetään Jokkapirtillä samaan tapaan kuin edellisinä vuosina. Tapahtuma alkaa klo 13.

Jokkapirtin latukahviota pyritään pitämään auki viikonloppuisin hiihtokauden ajan. Talkooväen ilmottautumiset Ennille, 0500974695.

Jyrhämjärven pilkkikilpailut järjestetään keväällä. Ajankohta tarkentuu säiden mukaan ja tapahtumasta ilmoitetaan erikseen.

Uuden vuoden vastaanotto totuttuun tapaan Oikaraisen sillalla, ensimmäiset raketit klo 21 alkaen (omat paukut mukaan).

Leikkaa _____ Samalla jäsenyyttä hakevat perheenjäsenet _____

Nimi _____

Sähköposti: _____

Puh _____

Nimi _____

Sähköposti: _____

Puh _____

Nimi _____

Sähköposti: _____

Puh _____

RETKIÄ

TUNTUREILLE

Kyläkyselyn mukaan Oikaraisen kylän vahvuudet liittyvät luontoon. Kaksi kyläläisten ryhmää päätti kastastaa, miltä syksyiset tunturimaisemat näyttävät. Tässä kuvia kummaltakin matkalta.

Levin retki

Kyläyhdistys järjesti kaikille avoimen ruskaretken Leville 2.-4.10. Majoitus oli järjestetty Levin Alppitaloihin. Matkalle osallistui reilu 20 henkilöä. Kyläyhdistys tarjosi päivällisen kylpylähotelli Levi-

tunturissa, kaikille reissuun osallistujille. Muuten reissu oli omatoiminen ja kaikki kuluttivat aikaansa omaan tahtiin/mieltymyksiensä mukaan. Ensilumikin kävi näyttämässä meille. Terveiset reissun käyneiltä olivat näitä tulevaisuudessakin.

Kuva ja teksti yllä: Heli Lähdesmäki

... ja Riisitunturin

Oikaraisen Hakan Kunnossa Kaiken Ikä -ryhmä tunturiruskaa ihastelemassa Riisitunturissa 19.-20.10. Valettiin tunturissa noin 10 km lenkki, välillä nokipannukahvit keitellen. Pilvet vaelsivat matalalla, mutta kaikkosivat sitten ja loppumatkasta Kitka saarineen näkyikin upeasti tunturiin.

Erityinen kiitos Paulalle asiantuntevana oppeana toimimisesta ja Timolle savusaunan lämmityksestä, sekä tietysti molemmille keskityksestä ja majoituksesta upeissa maisemissa. Tämäkään ei jää tähän vaan, on jo suunnitelmat seuraavasta retkestä.

Riisitunturin kuvat ja teksti: Eero Sirkka

KOULULLA KOKOONTUVIA RYHMIÄ:

- Alle kouluikäiset, Su, 18.00 - 19.00, Nadja Ahonen 040 7185584
- Kouluikäiset, To, 18.00 - 19.00, Jyrki Vähärautio 040 5502648
- KKI-ryhmä, Ti, 18.30 - 20.00, Tuula Sirkka 040 7053274 (kolme ylintä ryhmää Oikaraisen Hakan ryhmiä)
- ikäihmisten ryhmä, Ke, klo 10.15 - 11.15
- Wau-kerho (0-4 luokkalaiset), Ke, 13.15-14.15 (ks. www.way-ry.fi)
- 4H- kerho, Ke, 17.00 - 18.30

Kuvat 18.10. tilaisuudesta Jokkapirtillä: suunniteltiin yhdessä tulevaa toimintaa.

